

Vallbona de les Monges y la línea fortificada L-2

El golpe de estado militar del 18 de julio de 1936 contra la legalidad representada por el Gobierno de la República supuso el estallido de la Guerra Civil española. El ejército sublevado, liderado por el general Franco, se impuso en los días siguientes del golpe de estado en varias capitales de provincia, mientras que en Cataluña el alzamiento se contuvo.

Las construcciones militares

Tras la ruptura del frente de Aragón, el ejército franquista llegó a Cataluña y ocupó la ciudad de Lleida el 3 de abril de 1938. En días posteriores se consolidó una línea de frente del Pirineo al Ebro, que quedó estabilizada durante casi nueve meses. Este hecho comportó la necesidad de fortificar posiciones estratégicas en la retaguardia. El Estado Mayor central del ejército republicano proyectó la construcción de seis líneas fortificadas, numeradas de la L-1 a la L-6. De estas, sólo se acabaron la L-1, que era la propia primera línea de frente, y la L-2, que se extendía desde la Seu d'Urgell hasta Tarragona, y era la inmediata a la retaguardia, construida para contener el avance de las tropas franquistas en el momento de producirse una previsible ruptura del frente, que tuvo lugar el 23 de diciembre del mismo año.

En el entorno próximo a Vallbona de les Monges, se construyó un tramo de la línea defensiva L-2. Su construcción, efectuada en verano de 1938 la llevaron a cabo prisioneros del Batallón disciplinario de Vallbona, mayoritariamente militares del ejército franquista de origen gallego que estaban recluidos en el monasterio de esta localidad, bajo la dirección de las unidades de zapadores y de obras del ejército del Ebro. La tipología de las construcciones era diversa: trincheras, nidos de fusileros, trincheras cubiertas, nidos de ametralladoras y observatorios, que finalmente no se utilizaron porque el 15 de enero de 1939 el nudo de comunicaciones de Tàrraga fue ocupado por las tropas franquistas, que llegaron a Maldà y Els Omells de na Gaia. El día 17, el valle del Corb había quedado totalmente rodeado y sus defensas inoperativas.

Niu de fuseller

Documentació i textos: Xavier Reñé

Fotografies i disseny: Cat Patrimoni

Informació:

Ajuntament de Vallbona de les Monges
T. 973 330 260
www.vallbonadelesmonges.cat

Consell Comarcal de l'Urgell
T. 973 500 707
www.urgell.cat

Memorial Democràtic
www.espaisdememoria.cat

**Espais
de Memòria**

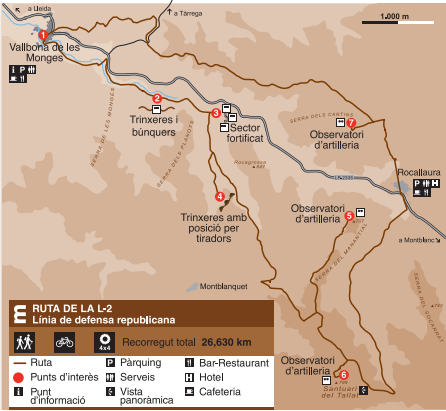
**Ruta de la línia
de defensa
republicana L-2
Vallbona de les Monges**

Vallbona de les Monges i la línia fortificada L-2

El cop d'estat militar del 18 de juliol de 1936 en contra de la legalitat representada pel Govern de la República va comportar l'esclat de la Guerra Civil espanyola. L'exèrcit revoltat, liderat pel general Franco, es va imposar els dies següents del cop d'estat a diverses capitals de província, mentre que a Catalunya l'alçament es va contenir.

Les construccions militars

Després del trencament del front d'Aragó, l'exèrcit franquista va arribar a Catalunya i va ocupar la ciutat de Lleida el 3 d'abril del 1938. En dies posteriors es va consolidar una línia de front dels Pirineus a l'Ebre, que va quedar estabilitzada durant gairebé nou mesos. Aquest fet va comportar la necessitat de fortificar posicions estratègiques a la rereguarda. L'Estat Major central de l'exèrcit republicà va projectar la construcció de sis línies fortificades, numerades de la L-1 a la L-6. D'aquestes, només es van acabar la L-1, que era la primera línia de front, i la L-2, que s'estenia des de la Seu d'Urgell fins a Tarragona, i era la immediata a la rereguarda, construïda per contenir l'avanç de les tropes franquistes en el moment de produir-se una previsible ruptura del front, que va tenir lloc el 23 de desembre del mateix any.

A l'entorn proper a Vallbona de les Monges es va bastir un tram de la línia defensiva L-2. La construcció, efectuada l'estiu del 1938, la va dur a terme presoners del batalló disciplinari de Vallbona, majoritàriament militars de l'exèrcit franquista d'origen gal·lec que estaven reclosos al monestir d'aquesta localitat, sota la direcció de les unitats de sapadors i d'obres de l'exèrcit de l'Ebre. La tipologia de les construccions era diversa: trinxeres, nius de fusellers, trinxeres cobertes, nius de metralladores i observatoris, que finalment no es van utilitzar perquè el 15 de gener de 1939 el nus de comunicacions de Tàrraga va ser ocupat per les tropes franquistes que van arribar fins a Maldà i els Omells de na Gaia. El dia 17, la vall del Corb havia quedat totalment envoltada i les seves defenses inoperatives.

Vallbona de les Monges and the L-2 fortified line

The military coup d'état on July 18, 1936, against the legal government of the Republic, led to the outbreak of the Spanish Civil War. The rebel army, led by General Franco, took over several provincial capitals in the following days, although the uprising was suppressed in Catalonia.

Military constructions

After breaking through the Aragon front, Franco's army reached Catalonia and took the city of Lleida on April 3, 1938. In the ensuing days, a front line was consolidated from the Pyrenees to the river Ebro, which remained stable for almost nine months. This prompted the need to fortify strategic positions in the rear-guard. The General Staff of the Republican army planned to build six fortified lines, numbered L-1 to L-6. The only ones that were actually finished were L-1, the first front line, and the L-2, which stretched from La Seu d'Urgell to Tarragona, and was immediately after the rear-guard, built to contain the advance of Francoist troops when the latter theoretically breached the front line, which came to place on December 23 that same year.

One section of the L-2 line was built around the area of Vallbona de les Monges. The building work, in the summer of 1938, was carried out by prisoners from the so-called Disciplinary Battalion of Vallbona, mainly soldiers from Franco's army hailing from Galicia who had been incarcerated in the monastery of this town/city, under the management of the sappers and workers of the Ebro army. There were different types of buildings: trenches, foxholes, covered trenches, machine gun nests, observation points, which were never used since, on January 15, 1939, the communications network of Tàrraga was taken by the Francoist forces that reached Maldà and els Omells de Na Gaia. On the 17th, la Vall del Corb was surrounded and its defences taken down.

Vallbona de les Monges et la ligne fortifiée L-2

Le coup d'État militaire du 18 juillet 1936, contre la légalité du gouvernement de la République, fit éclater la Guerre civile espagnole. L'armée insurgée, dirigée par le général Franco, s'imposa au cours des jours suivants dans diverses capitales provinciales, mais la Catalogne réussit à contenir ce soulèvement.

Les constructions militaires

Après la rupture du front d'Aragon, l'armée franquiste pénétra en Catalogne et occupa, le 3 avril 1938, la ville de Lleida. Une ligne de front se consolida dans les jours suivants depuis les Pyrénées jusqu'à l'Ebre et se maintint stable pendant près de neuf mois. Il fallait donc fortifier les positions stratégiques aux arrières. L'état-major central de l'armée républicaine projeta de construire six lignes fortifiées, numérotées de L-1 à L-6, dont seulement deux furent achevées : la ligne L-1, c'est-à-dire la première ligne de front, et la ligne L-2, la plus proche aux arrières, qui s'étendait entre La Seu d'Urgell et Tarragona. La ligne L-2 fut construite dans le but de contenir l'avancée des troupes franquistes en cas de rupture du front, fait prévisible qui se passa le 23 décembre de la même année.

Dans les alentours de Vallbona de les Monges, on construisit un tronçon de la ligne défensive L-2 au cours de l'été 1938. Ce sont les prisonniers du bataillon disciplinaire de Vallbona, pour la plupart militaires galiciens de l'armée franquiste reclus dans le monastère de cette localité, qui effectuèrent les travaux sous la direction des unités des sapeurs et des travaux de l'armée de l'Ebre. La typologie des constructions était diversifiée : tranchées, nids de fusiliers, tranchées couvertes, nids de mitrailleuses et observatoires. Toutefois, ces structures militaires ne furent pas utilisées, vu que les troupes franquistes occupèrent, le 15 janvier 1939, le nœud de communications de Tàrraga et atteignirent Maldà et Els Omells de Na Gaia. De fait, le 17 du même mois, la vallée du Corb se trouvait complètement encerclée et ses défenses étaient devenues non opérationnelles.

